

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα του ΠΑΒΙΣ

Τα προγράμματα που προσφέρονται από το ΠΑΒΙΣ, έχουν διάρκεια στήριξης και εφαρμογής **2** σχολικών ετών και εμπλέκουν όλα τα μέλη μιας σχολικής μονάδας (εκπαιδευτικούς, γονείς και παιδιά).

Περιέχουν **βιωματικές επιμορφώσεις** σε ομάδες εκπαιδευτικών (ελάχιστο αριθμό **5** εκπαιδευτικοί σε κάθε ομάδα) σε σχολικό χρόνο, οι οποίοι δεσμεύονται να εμπλακούν και στην εφαρμογή του Προγράμματος. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών διαρκεί **4Χ80 λεπτά** για την κάθε ομάδα εκπαιδευτικών που θα εμπλακούν με μία αρχική ενημέρωση σε συνεδρία για όλο το προσωπικό. Η **στήριξη** για εφαρμογή του προγράμματος γίνεται παράλληλα, βάσει χρονοδιαγραμμάτων και σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε σχολικής μονάδας. Στα πλαίσια αυτά, προσφέρεται ενημέρωση/επιμόρφωση σε γονείς και στήριξη για την εκπαίδευση των μαθητών/τριών που θα εμπλακούν στο εκάστοτε πρόγραμμα.

Τα προγράμματα που προσφέρονται είναι τα εξής:

1. «Σχολική Διαμεσολάβηση»: Ανάπτυξη κοινωνικών και άλλων δεξιοτήτων για ειρηνική επίλυση συγκρούσεων

Γενικές πληροφορίες: Το πρόγραμμα «Σχολική Διαμεσολάβηση», περιλαμβάνει ανάπτυξη δεξιοτήτων και εφαρμογή σχετικών διαδικασιών, οι οποίες ενισχύουν την επίλυση διαφορών ή συγκρούσεων. Ο/Η διαμεσολαβητής/τρια είναι άτομο ειδικά εκπαιδευμένο, το οποίο λειτουργεί με ουδετερότητα και αμεροληψία και με στόχο να βοηθήσει τα συγκρουόμενα μέρη να επιλύσουν εποικοδομητικά τις διαφορές τους. Η Διαμεσολάβηση έχει αποδειχτεί ως ένας αποτελεσματικός τρόπος επίλυσης των συγκρούσεων, ιδιαίτερα στον χώρο του σχολείου όπου απώτερος στόχος είναι να αναλάβουν ενεργό ρόλο, μέσω σχετικής εκπαίδευσης, μαθητές/τριες διαμεσολαβητές/τριες.

Προϋποθέσεις του Προγράμματος:

- α) επιμόρφωση ομάδας/ων εκπαιδευτικών, οι οποίοι και θα εμπλακούν ενεργά στην εφαρμογή του Προγράμματος, σε κοινωνικές δεξιότητες και δεξιότητες επικοινωνίας, σε στρατηγικές ειρηνικής επίλυσης συγκρούσεων και σε σενάρια Σχολικής Διαμεσολάβησης,
- β) εκπαίδευση μαθητών/τριών από τους/τις εκπαιδευτικούς που θα εμπλακούν σε δεξιότητες επικοινωνίας και στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων και προετοιμασία ομάδας/ων μαθητών/τριών-διαμεσολαβητών/τριών

- γ) στήριξη από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ στην εκπαίδευση μαθητών/τριών-διαμεσολαβητών/τριών μέσα από δραστηριότητες κι Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικών που ετοιμάστηκε για τον σκοπό αυτό
- δ) ενημέρωση/εκπαίδευση σχετικά με το Πρόγραμμα σε γονείς και κηδεμόνες ή άλλους φορείς της σχολικής μονάδας από λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ
- ε) συντονισμός με τον/την συντονιστή/τρια εκπαιδευτικό ή τη συντονιστική ομάδα και τη διεύθυνση του σχολείου για την υλοποίηση σχεδίου δράσης με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα
- στ) πρακτική εφαρμογή του Προγράμματος και τήρηση αρχείου των δράσεων που υλοποιούνται για τον σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, μέσα από στήριξη από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ
- ζ) χρήση του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος, ο οποίος θα δοθεί στον/στη συντονιστή/τρια και ο οποίος περιέχει όλα τα απαραίτητα έντυπα για διευκόλυνση της διαδικασίας
- η) αξιολόγηση του προγράμματος σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που θα δοθούν από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ.

2. «Παίρνω την Π.Α.Σ.Α. για τον Σχολικό Εκφοβισμό»: Πρόληψη και Διαχείριση

Γενικές πληροφορίες: Το πρόγραμμα «Παίρνω την Π.Α.Σ.Α. για τον Σχολικό Εκφοβισμό» βασίζεται στο τετράπτυχο Παρατηρώ, Αναγνωρίζω, Στηρίζω, Αναστοχάζομαι (Π.Α.Σ.Α) και εμπεριέχει εκπαίδευση τόσο σε δραστηριότητες αναγνώρισης και ευαισθητοποίησης γύρω από τον σχολικό εκφοβισμό, όσο και εξάσκηση στη διαδικασία διαχείρισής του. Η διαχείριση που προτείνεται μέσα από το πρόγραμμα, αντλεί στοιχεία από Επανορθωτικές Πρακτικές και βασίζεται στην εγκύκλιο του ΥΠΠ «Πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού». Απώτερος στόχος του προγράμματος είναι η ενεργός συμμετοχή των μαθητών/τριών ως παρατηρητές/τριες του σχολείου και η ενδυνάμωσή τους για αναγνώριση, στήριξη και αναφορά περιστατικών εκφοβισμού. Παράλληλα, πραγματοποιείται στήριξη του θύματος, αλλά και αναστοχασμός και η ανάληψη ευθύνης από τους/τις μαθητές/τριες υπεύθυνους/ες για το πρόβλημα.

Προϋποθέσεις του Προγράμματος:

- α) επιμόρφωση ομάδας/ων εκπαιδευτικών, οι οποίοι δεσμεύονται να εμπλακούν ενεργά στην εφαρμογή του Προγράμματος, για αναγνώριση του σχολικού εκφοβισμού, διαχωρισμού του από άλλες μορφές βίας και την ενίσχυση της αναφοράς του
- β) εξάσκηση των εκπαιδευτικών που θα εμπλακούν στη διαδικασία διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού, μέσω της επανορθωτικής πρακτικής αναστοχασμός και ανάληψη ευθύνης

- γ) εκπαίδευση μαθητών/τριών, από τους/τις εκπαιδευτικούς που θα εμπλακούν, γύρω από θέματα που αφορούν πρόληψη του σχολικού εκφοβισμού και δημιουργία ομάδων μαθητών/τριών-παρατηρητών/τριών του σχολείου
- δ) στήριξη από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ στην εκπαίδευση μαθητών/τριών-παρατηρητών/τριών μέσα από δραστηριότητες που ετοιμάστηκαν για τον σκοπό αυτό
- ε) ενημέρωση/εκπαίδευση σχετικά με το Πρόγραμμα σε γονείς και κηδεμόνες ή άλλους φορείς της σχολικής μονάδας από λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ
- στ) συντονισμό με τον/την συντονιστή/τρια εκπαιδευτικό ή τη συντονιστική ομάδα και τη διεύθυνση του σχολείου για τον σχεδιασμό και υλοποίηση σχεδίου δράσης με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα
- ζ) πρακτική εφαρμογή του Προγράμματος και τήρηση αρχείου των δράσεων που υλοποιούνται για τον σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, μέσα από στήριξη από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ
- η) χρήση του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος, ο οποίος θα δοθεί στον/στη συντονιστή/τρια και ο οποίος περιέχει όλα τα απαραίτητα έντυπα για διευκόλυνση της διαδικασίας
- θ) αξιολόγηση του προγράμματος σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που θα δοθούν από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ.

3. «Ομάδα Υποστήριξης Συνομηλίκων»: Ανάπτυξη δεξιοτήτων για στήριξη θυμάτων σχολικού εκφοβισμού, κοινωνικού αποκλεισμού και απομόνωσης

Γενικές πληροφορίες: Το πρόγραμμα «Ομάδα Υποστήριξης Συνομηλίκων», είναι μια προσέγγιση διαχείρισης εστιασμένη στη λύση του προβλήματος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συγκεκριμένες περιπτώσεις θυματοποίησης στο σχολείο. Αυτές μπορεί να αποτελούν έμμεσο εκφοβισμό ή κοινωνικό αποκλεισμό και απομόνωση. Περιλαμβάνει ανάπτυξη δεξιοτήτων και εφαρμογή σχετικών διαδικασιών, οι οποίες ενδυναμώνουν τους/τις μαθητές/τριες και προάγουν την ενεργή τους εμπλοκή στην στήριξη των συμμαθητών τους, λειτουργώντας ως υποστηρικτές. Παράλληλα, η διαδικασία οργάνωσης κι εφαρμογής της Ομάδας Υποστήριξης ενισχύει τους/τις μαθητές/τριες υπεύθυνους/ες του προβλήματος, να αναστοχαστούν, να αποκτήσουν ενσυναίσθηση και να προσπαθήσουν να συνεισφέρουν στην προσπάθεια επίλυσής του.

Προϋποθέσεις του Προγράμματος:

- α) επιμόρφωση ομάδας/ων εκπαιδευτικών που θα εμπλακούν σε κοινωνικές δεξιότητες και σε διαδικασίες στήριξης θυμάτων για δημιουργία και λειτουργία Ομάδων Υποστήριξης Συνομηλίκων

β) ενδυνάμωση μαθητών/τριών, από τους/τις εκπαιδευτικούς που θα εμπλακούν, γύρω από θέματα που αφορούν εκφοβισμό, κοινωνικό αποκλεισμό και απομόνωση για δημιουργία ομάδων μαθητών/τριών υποστηρικτών

γ) στήριξη από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ στην εκπαίδευση μαθητών/τριών-υποστηρικτών μέσα από δραστηριότητες που ετοιμάστηκαν για τον σκοπό αυτό

δ) ενημέρωση/εκπαίδευση σχετικά με το Πρόγραμμα σε γονείς και κηδεμόνες ή άλλους φορείς της σχολικής μονάδας από λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ

ε) συντονισμός με τον/την συντονιστή/τρια εκπαιδευτικό ή τη συντονιστική ομάδα και τη διεύθυνση του σχολείου για την υλοποίηση σχεδίου δράσης με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

στ) πρακτική εφαρμογή του Προγράμματος και τήρηση αρχείου των δράσεων που υλοποιούνται για τον σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, μέσα από στήριξη από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ

ζ) χρήση του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος, ο οποίος θα δοθεί στον/στη συντονιστή/τρια και ο οποίος περιέχει όλα τα απαραίτητα έντυπα για διευκόλυνση της διαδικασίας

η) αξιολόγηση του προγράμματος σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που θα δοθούν από τους/τις λειτουργούς του ΠΑΒΙΣ.

Για πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις του ΠΑΒΙΣ και πρόσβαση στο υλικό των εκπαιδεύσεων μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: http://www.moec.gov.cy/paratiritirio_via/

Για πληροφορίες ή διευκρινίσεις, παρακαλώ όπως επικοινωνείτε με το **Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο**, στους αριθμούς **22806336** και **22806309**.